

Byen Hillerød, og man har troet der i Byen at ville finde Kjøbere netop til saadanne Smaaparcer, da det maatte kunne være hensigtsmæssigt for mangen Vedrift i Byen at være i Besiddelse af et saadant mindre Jordstykke. Det Hele grunder sig saaledes i en meget væsentlig Grad i de foreliggende Forhold. Hvad der har forbauset mig ved at erfare, hvorledes det er gaaet ved Auktionerne over disse Eiendomme, er, at den Formening, man har haft om, at disse Jorder skulde blive betalte med høje Priser, har vist sig slet ikke at staa til. Det er jo oplyst af den høitærede Finantsminister i Motiverne, hvad man ogsaa har kjendt paa anden Maade, at der ved Auktionerne blev budt en saadan Betaling, at det ikke kunde betale sig for Staten at sælge. Den Betaling, der blev budt for Gaarden, var saa lav, at Staten vil have Fordel af vedblivende at forpagte Jorderne bort, indtil der maatte komme en Tid, da der bliver budt saadanne Priser, at Staten kan sælge den paagjældende Eiendom med Fordel. Det, tror jeg, er Forholdet. Nu er altsaa Spørgsmaalet for os, om vi ville bemyndige Finantsministeren til at vælge et andet Tidspunkt til Salget af Jorden end det, hvortil han ved Loven af 1ste April 1871 er begrændset. — Jeg vil tillade mig at rette et Spørgsmaal til den høitærede Finantsminister. Det oplyses i Motiverne, og jeg tror ogsaa, at den høitærede Minister sagde det ved Fremfættelsen af Forslaget, at der var kommet et Bud fra den hidtidige Forpagter om at vedblive Forpagtningen for samme Afgift, som er betalt hidtil. I den Anledning vil jeg spørge den ærede Minister, om det er saaledes at forstaa, at det skulde være en Sjantagelse af Forpagtningskontrakten paa et Aaremaal, der svarer til det, hvori han sidst har haft Eiendommen i Forpagtning, eller om Budet kun gjælder for et Aar eller for et enkelt Aar ad Gangen? Det vil nemlig forstaaes, at, dersom Kontrakten skulde gjælde for et længere Aaremaal, der omtrent svarer til det Aaremaal, hvori han sidst har forpagtet Eiendommen, vil det binde Administrationens Hænder overfor Spørgsmaalet om Salget. Er det derimod kun for et enkelt Aar ad Gangen, opnaar jo Finantsministeren ved den Bemyndigelse, der foreslaas givet ham ved dette Lovforslag, at kunne sælge den paagjældende Eiendom, naar der maatte vise sig saa gunstige Konjunkturer, at det kan forsvares overfor Statskassen at foretage Salget. Andet skjønner jeg ikke, at der er Anledning til at bemærke, og jeg indskrænker mig derfor hertil.

Berg: Lovforslaget omhandler jo blot en Forandring af Tidspunktet i Loven af 1ste April

1871; men jeg antager ikke, saafremt Forslaget til 2den Behandling foreslaas ændret derhen, at det ogsaa konierer til at indeholde andre Bestemmelser om Bort salg end dem, der findes i den nævnte Lov, saa at der f. Ex. i høiere Grad end slet er i vedkommende Lov blev lagt Vægt paa Udstykning i Parceller, at den høitærede Formand da vilde modfætte sig en saadan Udvidelse af Lovens Indhold. Jeg gaar ud fra, at en saadan Udvidelse under Lovens forfattede Gang vil være tilladelig, og jeg vilde gjerne lægge et Ord ind for den Tanke, at vi ved Forhandling med den meget ærede Finantsminister kunde faae Indholdet af Loven af 1871, hvad Faurholm angaar, forandret. Denne Gaard indtager et Areal af ca. 859 Tønder Land og ligger umiddelbart op til Hillerød, der iøvrigt er omgivet væsentlig af 3—4 andre større Gaarde — tidligere Statsieendomme — og Statslove, saa at den altsaa maa søge sit Opland længere borte, hvad der er en ikke ringe Hindring for en Bys Opkomst og Trivsel. Hillerødsholm med hosliggende større Gaard blev jo i sin Tid solgt under Et. Jeg antager, at Statskassen ikke har haft noget Tab derved; jeg tror ialtsald ikke, at vedkommende Kjøber har haft Fordel af Handelen, og det kan gjerne være, at det Samme kan blive Tilfældet, hvis Faurholm, og senere Rollesminde, sælges samlet, saa at Kjøberne heller ikke her kunne siges at spinde Silke derved, selv om Statskassen saa nogenlunde kan staa sig ved Handelen. Der er jo imidlertid en helt anden Side, hvorfra denne Sag kan ses, og det er den, at der her kunde blive en smuk lille Bondeby med Bøndergaard af saadan Størrelse, at det blev, hvad man egentlig kunde kalde velstaaende Bønder, der sad inde med Eiendomme. Naar de ca. 600 Tønder Land bleve inddelte i Parceller paa 50 Tønder, og de øvrige 259 Tønder Land bleve Husmandslobber, havde man en lille Bondeby paa en Strækning, hvor der nu kun er een Gaard, een Familie, der kan have fremmede Tjenestefolk, f. Ex. Svenske, der let komme over Sundet og derfra kun have en Times Kjørsel, medens der under andre Forhold maaske vilde være danske Folk paa Stedet. Tænker man sig altsaa en saadan Bondeby med 20—30 Familier, der alle sidde efter jevn dansk Bondevis og have det godt, saa, selv om Statskassen skulde offre Noget for en saadan Ordning, endog saa direkte i Penge, vilde det komme igjen paa anden Maade, dels ved Statter, dels ved Forbrug af toldpligtige Varer, dels i ren Samfundshensende. Jeg vilde derfor sætte Pris paa, om Loven kunde faae den Udfyldning, og navnlig, om vi kunde enes med den høitærede Finantsminister om at bemyndige ham til at foretage en saadan Ud-